

Kodeks Etyczny Nauczyciela Przedszkola Samorządowego w Górnej Grupie

**Rada
Pedagogiczna**

MOTTO:
*Wystarczy niewiele, aby
zmienić tak wiele.
Słowa mogą być oknem lub
murem.*

Katalog wartości i cech pożądaných u nauczycieli w formie poniższego akronimu :

WIARA w potencjał ludzi tworzących organizację, jaką jest przedszkole.

SPOLEGLIWOŚĆ – rozumiana tak, jak zdefiniował ją Tadeusz Kotarbiński: troska o innych, chęć pomagania, prawość.

PARNERSTWO – w równych, opartych na szacunku i zaufaniu relacjach z kadrą przedszkola.

OTWARTOŚĆ na zmiany w sobie i w innych.

MĄDROŚĆ – budowana z danych, informacji i wiedzy, cenniejsza niż tylko doświadczenie.

AMBICJA w dążeniu do celu, zaszczipianie jej w innych.

GOTOWOŚĆ – do dialogu, kompromisu, uczenia się od innych.

ANGAŻOWANIE się we wszystkie działania podejmowane na rzecz placówki.

NIESTRUDZONOŚĆ w dążeniu do doskonałości.

INNOWACYJNOŚĆ – ciągłe poszukiwanie nowych rozwiązań.

ENTUZJAZM pedagogiczny w prowadzeniu procesu wspomaganía.

UCZYMY SIĘ NA BŁĘDACH : *Dostrzegać swoje błędy to inteligencja.
Przyznawać się do nich to pokora.
Więcej ich nie popełniać to mądrość.*

Opracowanie:
Mariola Michalska
dyrektor przedszkola

SPIS TREŚCI

Wstęp

Podstawy prawne

Preambuła

I. Założenia ogólne

II. Zasady etyki zawodowej nauczyciela

III. Zasady szczególne etyki nauczycielskiej

1. Nauczyciel wobec dziecka

2. Nauczyciel wobec środowiska zawodowego

3. Nauczyciel wobec swoich obowiązków

IV. Procedura postępowania w przypadku naruszenia kodeksu etycznego

V. Postanowienia końcowe

Załącznik:

1. Druk wniosku do Komisji Etycznej: „Opis zdarzenia”

Wstęp

Kodeks etyczny nauczyciela to zbiór zasad służących nauczycielowi pomocą w rozstrzygnięciu problemów etycznych. Jest wyrazem przekonania o szczególnym wymiarze etycznym wynikającym w roli społecznej nauczyciela. Nawiązuje do sfery moralnej nauczyciela, jego kultury osobistej, odpowiedzialności, wrażliwości, samokrytycyzmu, uczciwości, hierarchii wartości, sposobu postrzegania świata, wiedzy i kompetencji, ustala zasady właściwego postępowania w przedszkolnym procesie edukacyjnym.

Problematyka moralności w pracy nauczyciela obecnie znajduje swoje odbicie w „Karcie Nauczyciela” (...) stanowisko nauczyciela może zajmować osoba, która: (...) przestrzega podstawowych zasad moralnych. Nauczyciel w szkolnym procesie edukacyjnym (łac. *educatio* – wychowanie) wspomaga w wychowywaniu rodziców uczniów zgodnie z „Ustawą o systemie oświaty”, w myśl której „(...) Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki.”

W międzynarodowej debacie na temat roli i zadań nauczycieli we współczesnym świecie, która odbyła się podczas konferencji UNESCO w Paryżu w 1965 roku uchwalono tzw. rekomendację. Dokument ten – skierowany do wszystkich państw członkowskich – zachęcał do rozwijania myśli naukowej związanej z etyką zawodową. Apelowano w nim do narodowych organizacji nauczycielskich, by opracowały własne kodeksy etyczne lub kodeksy postępowania, które skłaniałyby nauczycieli do wzorowego wypełniania obowiązków zawodowych i przyczyniłyby się do zapewnienia im prestiżu w społeczeństwie. Ciekawostką stanowi Kodeks Nauczyciela opracowany w 1872. Obecnie, w Polsce nie obowiązują kodeksy etyczne nauczyciela. Wszelkie działania edukacyjne i wychowawcze powinny mieć odzwierciedlenie w statutach placówek oświatowych. „Ustawa o systemie oświaty” określiła zadania organów szkoły (placówki oświatowej) w zakresie tworzenia prawa, które nazywamy prawem wewnątrzszkolnym. Do tych zadań należy m.in. opracowanie statutu szkoły. Tymczasem, przykładowo, w Stanach Zjednoczonych kodeksy etyczne nauczyciela są dziełem skupiającego wybitnych krajowych edukatorów, Amerykańskiego Stowarzyszenia Nauczycieli (AAE).

Aktualnie toczy się dyskusja na temat wprowadzenia kodeksu etycznego nauczyciela, o randze ustawy, obowiązującego w publicznych placówkach oświatowych. Ponadto należy pamiętać, że „Od lat jesteśmy świadkami funkcjonowania w naszym kraju kodeksów: etyki lekarskiej, etyki sędziowskiej, etyki adwokackiej, etyki radcy prawnego, karty etycznej mediów i innych”. O zapotrzebowaniu na kodeksy etyczne nauczyciela świadczą funkcjonujące tego rodzaju dokumenty opracowywane, z własnej inicjatywy, przez poszczególne placówki oświatowe. Wzrasta również liczba wyższych uczelni, które decydują się na opracowanie własnych akademickich kodeksów etycznych. Polskie Towarzystwo Nauczycieli opracowało – zaaprobowany na piśmie przez Jana Pawła II – zawierający przyrzeczenie nauczycielskie, Kodeks Etyki Nauczyciela, który „(...) ma stanowić dla nauczycieli inspirację i zachętę do troski i szczególnej dbałości o stronę moralną ich postępowania”.

Proces edukacyjny, który zgarnia i angażuje tak wiele przejawów życia, ma ogromny wpływ na stan wykształcenia i poziom moralny społeczeństwa. Nic więc dziwnego, że to właśnie tym, którzy aranżują i wdrażają ów proces, czyli nauczycielom, należy się szczególna uwaga. Dziś apeluje się do narodowych organizacji nauczycielskich, by opracowały własne kodeksy etyczne lub kodeksy postępowania, które skłoniłyby nauczycieli do wzorowego wypełniania obowiązków zawodowych i przyczyniłyby się do zapewnienia prestiżu w społeczeństwie.

Dzisiaj polskie prawo oświatowe mówi m.in., że „Wszelkie działania edukacyjne i wychowawcze powinny mieć odzwierciedlenie w sytuacjach szkół... Precyzyjne zapisy prawa wewnątrzszkolnego nie mogą być sprzeczne z polskim i międzynarodowym prawem w zakresie praw człowieka, obywatela, praw dziecka, z ogólną normą państwa demokratycznego”. Ten ogólnikowy zapis nie może wystarczyć w zapewnieniu prawidłowego procesu edukacyjnego w skomplikowanych

relacjach: nauczyciel – dziecko – uczeń – rodzic, o którym MEN wypowiada się następująco: „Szkoła ukształtuje w uczniach podstawy sprzyjające dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, takie jak uczciwość, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, kreatywność, przedsiębiorczość, gotowość do podejmowania inicjatyw i pracy zespołowej oraz kultura osobista”. Oprócz skutecznego wychowania w obrębie przedszkola, czy szkoły, zachęca się placówki oświatowe do zacieśniania kontaktów z organami ścigania w myśl haseł „zero tolerancji dla przemocy w szkole” czy „bezpieczna szkoła”, czyli przede wszystkim do przeciwstawiania się ekstremalnym przejawom zła, o których informacja od czasu do czasu przenika do mass mediów.

W momencie uzyskania pełnej suwerenności przez Rzeczpospolitą nastąpiło przejście od całkowitej indoktrynacji w wychowaniu do niemal pełnej liberalizacji w tym względzie. Oczekuje się, że miejsce pedagogów traktowanych przedtem jako „policjantów myśli”, czy – jeśli kto woli - „inżynierów dusz” przejmą ich odpowiednicy przyklaskujący niemal pełnej swobodzie w wychowaniu młodego pokolenia. Czyżby miało tu miejsce niebezpieczne dla przyszłych pokoleń odrealizowanie okresu totalitaryzmu?

Od lat jesteśmy świadkami funkcjonowania w naszym kraju kodeksów etyki: lekarskiej, sędziowskiej, adwokackiej, radcy prawnego, karty etycznej mediów i innych, a pełnomocnik rządu zabiega o stworzenie kodeksu etyki internetowej. Wobec powyższego wprowadzenie kodeksu etycznego nauczyciela jest tym bardziej konieczne i uzasadnione, gdyż dotyczy szczególnego podmiotu, jakim jest młody człowiek. Edukacja – z wyraźnym akcentem na wychowanie – jako kuźnia ludzkich postaw jest pierwotna w stosunku do wymienionych zawodów i w związku z tym jest wobec nich co najmniej równie ważna. O zapotrzebowaniu na tego rodzaju dokumentu świadczy również fakt opracowywania przez nieliczne szkoły kodeksów etycznych nauczyciela będących dobrowolnymi umowami między nauczycielami. Są to jednak – siłą rzeczy – dokumenty o dość niskiej randze.

W tej sytuacji nie ulega najmniejszej wątpliwości, że wychowanie jako proces niezwykle skomplikowany i delikatny wymaga konkretnego wsparcia Ministerstwa Edukacji Narodowej, które powinno dążyć do tego, by kodeksy: ucznia i etyczny nauczyciela – stały się ustawami.

Zaproponowany projekt kodeksu etycznego nauczyciela jest drogowskazem oraz punktem odniesienia w trakcie realizacji zadań dydaktyczno - wychowawczych dla nauczycieli, wychowanków, rodziców i innych zainteresowanych podmiotów.

Nauczyciel – mając świadomość, że wychowanie zadecyduje o pozytywnym lub negatywnym sposobie wykorzystania wiedzy – stara się oddziaływać na dziecko zgodnie z duchem i literą kodeksu. Instrumentalne traktowanie wychowania, czyli skupianie się w głównej mierze na utrzymywaniu za wszelką cenę ładu podczas zajęć, w celu zapewnienia maksymalnej efektywności w procesie kształcenia, ma niewiele wspólnego z wychowywaniem, o którym mówił Jan Paweł II w Łowiczu 14.06.1999 r.: „Zwracam się również do was, drodzy nauczyciele i wychowawcy. Podjęliście się wielkiego zadania przekazywania wiedzy i wychowania powierzonych wam dzieci i młodzieży. Stoicie przed trudnym i poważnym wyzwaniem. Młodzi was potrzebują. Oni poszukują wzorców, które byłyby dla nich punktem odniesienia. Oczekują odpowiedzi na wiele zasadniczych pytań, jakie nurtują ich umysły i serca, a nade wszystko domagają się od was przykładu życia. Trzeba, abyście byli dla nich przyjaciółmi, wiernymi towarzyszami i sprzymierzeńcami w młodzieńczej walce. Pomagajcie im budować fundamenty pod ich przyszłe życie”.

Zadania wychowawcze przedszkola nie mogą ograniczać się jedynie do stosowania sankcji za wykroczenia. Każdy nauczyciel jest zobowiązany do łączenia w sposób harmonijny przekazywania wiedzy w procesie poznawczo – kształcącym z wszechstronnym kształtowaniem osobowości uczniów. Wynika z tego, że oddziaływanie wychowawcze wymaga od nauczyciela podobnego zaangażowania, jak w skutecznym przekazywaniu wiedzy i kształtowaniu umiejętności.

Niniejszy projekt kodeksu etycznego nauczyciela stanowi rejestr postulatów etycznych dotyczących sfery moralnej nauczyciela, jego kultury, osobistej odpowiedzialności, wrażliwości, samokrytycyzmu, uczciwości, hierarchii wartości, sposobu postrzegania świata, wiedzy i kompetencji. Dokument ten ma na celu doprecyzowanie i w następstwie udoskonalenie współpracy między nauczycielami, wychowankami i rodzicami w procesie dydaktyczno – wychowawczym, a dla

innych zainteresowanych podmiotów ma uczynić ów proces bardziej czytelnym.

My nauczyciele w celu budowania swojego autorytetu i wizerunku przedszkola przyjmujemy, że dobro dzieci jest nadrzędnym celem naszej pracy. Mając świadomość odpowiedzialności za własne czyny, pomagamy dzieciom odkrywać otaczający ich świat. Chcemy stale utrzymywać swoją wiedzę fachową na najwyższym poziomie i być dla nich wzorem moralnym.

W związku z tym ustanawiamy niniejszy kodeks i zobowiązujemy się do przestrzegania jego zasad.

Zasady niniejszego kodeksu obowiązują wszystkich nauczycieli przedszkola.

Nauczyciel rozpoczynający pracę w naszym przedszkolu zobowiązany jest do zapoznania się z nim i do jego przestrzegania.

Podstawy prawne

1. Kodeks Etyczny Nauczyciela wg Centrum Edukacji Obywatelskiej.
2. Karta Nauczyciela – USTAWA z dnia 26 stycznia 1982 r.
3. Karta Nauczyciela – USTAWA z dnia 7 września 1991 r.
4. Kodeks Nauczyciela z 1872 r.
5. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U z 2009 r. Nr 157, poz.1240 z późn. zm.)
6. Komunikat w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. (Dz. Urz. MF z 2009 r. Nr 15. poz. 84).

Preambuła

Kodeks Etyki Nauczycielskiej jest dobrowolną umową nauczyciela Przedszkola Samorządowego w Górnej Grupie określającą zasady moralne jakimi zobowiązujemy się kierować w pracy zawodowej. Kodeks Etyki Nauczycielskiej oparty jest na wartościach, które są uniwersalne i niepodważalne, wynika z przekonania, że od pracy nauczycieli zależy w dużej mierze, jacy będą obywatele Rzeczypospolitej Polskiej, jaka będzie jej siła i pomyślność.

I. Założenia ogólne

Kodeks etyczny nauczyciela jest zbiorem zasad służących nauczycielowi pomocą w rozstrzygnięciu problemów etycznych jego zawodu. Kodeks jest wyrazem przekonania, że działania nauczyciela wobec jego odbiorców, uczniów i ich rodziców lub opiekunów, podejmowane w ramach jego czynności zawodowych, mają szczególny wymiar etyczny wynikający z roli społecznej nauczyciela. Społeczna rola nauczyciela wynika z wpływu, jaki może on swoimi działaniami wywierać na życie innych ludzi i ze społecznych oczekiwań wobec przedstawicieli zawodu nauczycielskiego. Jako profesjonalista pracujący w osobistych relacjach z uczniami i ich rodzicami, nauczyciel jest odpowiedzialny za charakter i skutki wpływu wynikające z tych relacji. Jako dysponent dóbr edukacyjnych nauczyciel ponosi odpowiedzialność za sprawiedliwy dostęp do możliwości rozwojowych pozostających w jego dyspozycji. Jako reprezentant świata dorosłych wobec dzieci i młodzieży, nauczyciel bierze na siebie odpowiedzialność za przekazywanie uczniom wartości, norm życia społecznego i wiedzy delegującej go społeczności. Wyliczone pola odpowiedzialności decydują o znaczeniu przestrzegania zasad etyki zawodowej w pracy nauczyciela i stanowią podstawę dla stawiania mu szczególnych wymagań etycznych. Naczelną wartością jest dla nauczyciela dobro ucznia. Celem jego działalności profesjonalnej jest wspieranie ucznia we

wszechstronnym rozwoju osobistym. W pracy zawodowej nauczyciel kieruje się fundamentalnymi wartościami humanistycznymi zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka ONZ, zwłaszcza godnością człowieka jako osoby, jego podmiotowością, autonomią i prawem do nieskrępowanego rozwoju. Szczególną wartością jest dla nauczyciela godność zawodu nauczycielskiego rozumiana jako fundament zaufania i prestiż środowiska zawodowego nauczycieli. Nauczyciel jest świadom, że każde naruszenie zasad etyki zawodowej podważa godność zawodową i może mieć negatywny wpływ nie tylko dla niego ale i dla całego środowiska. Nauczyciel zdaje sobie sprawę, że jego osobista postawa wobec wartości życia społecznego, norm prawnych, moralnych i obyczajowych są nierozdzielnie związane z godnością jego zawodu, co sprawia, że jest on szczególnie odpowiedzialny za przestrzeganie zasad etycznych w życiu prywatnym. Dla zapewnienia jak najwyższego poziomu wykonywanej pracy, nauczyciel dokłada wszelkich starań aby stale rozwijać swoją wiedzę, wrażliwość etyczną oraz umiejętności interpersonalne i intrapsychiczne. Ze względu na specyfikę zawodu utrudniającą często obiektywny osąd własnych działań, nauczyciel jest osobiście odpowiedzialny za poddawanie swojej pracy systematycznemu nadzorowi poprzez hospitacje, superwizje i inne formy pracy zespołowej. Nauczyciel w swojej praktyce zawodowej staje często przed sytuacjami, w których istotne wartości i zasady etyczne pozostają ze sobą w konflikcie i nie da się ich jednocześnie w pełni zrealizować. Nauczyciel nie unika rozstrzygnięcia wynikających stąd dylematów moralnych, podejmuje decyzje kierując się własnym rozeznaniem, a ponadto ujawnia te dylematy i inicjuje pracę swojego środowiska nad ich rozstrzygnięciem.

II. Zasady etyki zawodowej nauczyciela

1. Nauczyciel respektuje prawa ucznia jako osoby ludzkiej wyrażone w Konwencji Praw Dziecka i innych aktach obowiązujących w Rzeczypospolitej Polsce i dokłada starań, aby były one znane oraz właściwie chronione i realizowane w jego miejscu pracy. W szczególności nauczyciel respektuje i chroni prawa dziecka i jego rodziców lub opiekunów do kierowania się własnym systemem wartości, dokonywania własnych wyborów oraz prawo do intymności.
2. Nauczyciel w swoim postępowaniu wobec dziecka i jego rodziców (opiekunów) kieruje się zasadą niezbywalności ich praw, co oznacza, że nikomu nie wolno ich zawiesić, unieważnić lub uzależniać ich stosowania od postaw i zachowań ucznia lub jakichkolwiek innych okoliczności.
3. Nauczyciel dba o utrzymanie możliwie najwyższego poziomu swej pracy, bez względu na jakiegokolwiek indywidualne cechy wychowanków i ich rodziców czy też na jego osobisty do nich stosunek. Nauczyciel jest szczególnie odpowiedzialny za to, aby cechy różnicujące odbiorców jego działań, takie jak rasa, narodowość, światopogląd i system wartości, pozycja społeczna, sytuacja materialna, poglądy polityczne, a także stosunek do przedszkola i szkoły oraz edukacji, a także charakter problemów wychowawczych – w żaden sposób nie pociągały za sobą dyskryminacji tych osób w środowisku przedszkolnym i w dostępie do dóbr edukacyjnych.
4. W pracy z dzieckiem nauczyciel kieruje się przede wszystkim zasadą jego dobra. Współpracując z instytucjami lub osobami dorosłymi decydującymi o dziecku, nauczyciel nie powinien podejmować działań wbrew tej zasadzie. W przypadku naruszenia przez instytucję lub osoby dorosłe praw lub dóbr dziecka nauczyciel powinien odstąpić od współpracy z tymi instytucjami i osobami i bronić praw i dóbr wychowanka.
5. Nauczyciel dokłada starań, aby jak najlepiej poznać problemy, możliwości i inne uwarunkowania dziecka, aby najtrafniej jak to możliwe dostosowywać cele i metody swoich działań do jego indywidualnych potrzeb i możliwości. Nauczyciel nie może dopuszczać do dyskryminowania dziecka w jego dostępie do dóbr edukacyjnych z powodu jego indywidualnych uwarunkowań.

6. Nauczyciel powinien zrozumiale przekazywać dzieciom i ich rodzicom lub opiekunom wiedzę o tym, jak rozpoznaje sytuację i problemy oraz informować o celach swoich działań wychowawczych i dydaktycznych, stosowanych metodach, wynikach i ocenach uzyskiwanych przez dziecko oraz sposobach ich udostępnienia. Nauczyciel stara się uzyskać zrozumienie odbiorców dla przekazywanych informacji i akceptację dla planowanych działań.
7. Nauczyciel nie może wykorzystywać swojej pozycji dla osiągnięcia kosztem dziecka i jego rodziców lub opiekunów korzyści osobistych. W trosce o godność zawodu nauczyciel jest szczególnie odpowiedzialny za to, aby rozpoznawać i eliminować wszelkie sytuacje, które mogą być przez dziecko lub inne osoby interpretowane jako korupcje.
8. Dla utrzymania właściwego poziomu swojej pracy wychowawczej i dydaktycznej nauczyciel staje niekiedy przed koniecznością poznawania osobistych, poufnych informacji dotyczących jego odbiorców. Nauczyciel jest świadom szczególnej odpowiedzialności wynikającej z posiadania tego rodzaju wiedzy i dąży do jej uzyskania jedynie w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wykonywania jego czynności zawodowych.
9. Nauczyciela obowiązuje przestrzeganie tajemnicy zawodowej obejmującej informacje o osobistych sprawach jego odbiorców. Ujawnienie wiadomości objętych tajemnicą zawodową jest dopuszczalne jedynie wówczas, gdy:
 - a) zachowanie tajemnicy może prowadzić w przyszłości do poważnego zagrożenia czyjś bezpieczeństwa lub innych dóbr osobistych;
 - b) zachowanie tajemnicy może prowadzić w przyszłości do naruszenia prawa;
 - c) ujawnienie poufnych informacji innemu nauczycielowi lub zespołowi nauczycielskiemu jest niezbędne dla zapewniania odpowiedniej skuteczności oddziaływań dydaktyczno – wychowawczych;
 - d) ujawnienie poufnych informacji innemu specjalście spoza zawodu nauczycielskiego umożliwi świadczenie uczniowi niezbędnej mu profesjonalnej pomocy.
10. Nauczyciel jest odpowiedzialny za kształtowanie konstruktywnych, umożliwiających systematyczną współpracę relacji z rodzicami dziecka, respektuje ich prawa rodzicielskie określone w Konstytucji RP i innych aktach prawnych oraz ich prawo do informacji i konsultacji.
11. W trosce o prestiż i profesjonalny poziom środowiska nauczycielskiego nauczyciel dokłada starań o przejrzystość działań i procedur środowiska nauczycielskiego i zespołu nauczycielskiego w swoim miejscu pracy wobec otoczenia społecznego.
12. Nauczyciel rozumie znaczenie pracy zespołowej dla skuteczności i spójności oddziaływań wychowawczo – dydaktycznych, bierze na siebie odpowiedzialność za właściwą organizację i poziom tej pracy, przestrzega norm i standardów zespołu, w którym pracuje.
13. W relacjach ze współpracownikami nauczyciel kieruje się zasadą, że ocenianie i konstruktywna krytyka pracy i postępowanie każdego nauczyciela jest ważnym narzędziem podwyższenia profesjonalnego poziomu całego środowiska. W swoich ocenach jest jednak zobowiązany powstrzymać się od deprecjonowania kogokolwiek jako osoby i od używania profesjonalnych ocen do rozgrywek osobistych. Dbając o godność zawodu, nauczyciel powstrzymuje się od tego typu wypowiedzi w obecności osób postronnych.
14. Nauczyciel, który naruszył zasady etyki zawodowej powinien podjąć niezwłocznie działania mające na celu usunięcie skutków swojego postępowania i naprawienie powstałych szkód.
15. Nauczyciel powinien wymagać od innych nauczycieli nienagannego zachowania i kierowania się zasadami etyki zawodowej.
16. Nauczyciel ma obowiązek reagować na znane sobie fakty odstępstwa od zasad etyki zawodowej ze strony innych nauczycieli. W takich sytuacjach nauczyciel powinien dołożyć wszelkich starań, aby przekonać współpracownika do zmiany postępowania poprzez interwencję osobistą, odwoływanie się do pomocy innych nauczycieli, lub, gdy to nie przyniesie efektu, do działających na jego terenie organizacji zawodowych nauczycieli.
17. Nauczyciel nie może akceptować warunków pracy, które ograniczają lub uniemożliwiają

stosowanie zasad etyki zawodowej i ma obowiązek reagować, jeśli warunki pracy ograniczają lub uniemożliwiają stosowanie zasad etyki zawodowej przez niego lub jego współpracowników.

18. Nauczyciel powinien odstępować od działań zawodowych, jeżeli jego osobista sytuacja psychiczna lub fizyczna lub inne okoliczności mogą istotnie obniżyć jakość wykonywanej pracy.
19. Nauczyciel stanowi wzór osobowości prawej i szlachetnej, wrażliwej i odpowiedzialnej, o postawie otwartej na drugiego człowieka.
20. Podstawowym zadaniem nauczyciela jest troska o dobro wychowanka.
21. Nauczyciel uczciwie i rzetelnie przekazuje wiedzę zgodną z prawdą, uwzględniając różne teorie naukowe.
22. Nauczyciel szanuje godność dziecka w procesie kształcenia i wychowania.
23. Nauczyciel uznaje autonomię dziecka i jego rodziny.
24. Nauczyciel stoi na straży realizacji wartości moralnych, uczy i wychowuje własną postawą i przykładem.
25. Nauczyciel jest tolerancyjny wobec innych przekonań religijnych i światopoglądów, respektujących ład społeczny i moralny.
26. Nauczyciel w duchu prawdy uczy zasad współżycia społecznego i miłości Ojczyzny.
27. Nauczyciel wprowadza dziecko w dziedzictwo kulturowe narodu polskiego oraz uczy poszanowania kultury innych narodów.
28. Nauczyciel wychowuje w szacunku dla każdego człowieka i respektuje jego dobro osobiste.
29. Nauczyciel uczy kultury współżycia ze światem przyrody.
30. Nauczyciel, kierując się dobrem dziecka, wybiera odpowiednie metody, formy oraz środki nauczania i wychowania, stosuje obiektywne kryteria oceny z uwzględnieniem zasady indywidualizacji.
31. Nauczyciela obowiązuje tajemnica zawodowa.
32. Nauczyciel wywiązuje się ze zobowiązań wobec dzieci, rodziców, rady pedagogicznej i innych pracowników przedszkola oraz przełożonych.

III. Zasady szczególne etyki nauczycielskiej

A) Nauczyciel wobec dziecka

1. Nauczyciel szanuje godność dziecka jako osoby: akceptuje go, uznaje jego prawa, rozwija samodzielność myślenia i refleksyjność oraz pozwala mu wyrażać własne poglądy.
2. Nauczyciel pamięta, że pierwszymi i głównymi wychowawcami dzieci są rodzice lub ich opiekunowie prawni, szanuje ich prawa oraz wspomaga w procesie wychowania.
3. Nauczyciel troszczy się o wszechstronny i harmonijny rozwój dziecka w sferze intelektualnej, duchowej, moralnej, estetycznej, fizycznej oraz społecznej.
4. Nauczyciel traktuje indywidualnie każde dziecko, starając się rozumieć jego potrzeby i wspomagać jego możliwości.
5. Nauczyciel poprzez działania pedagogiczne i własną postawę wspomaga dziecko w procesie integralnego rozwoju i doskonalenia oraz czyni go współuczestnikiem i współtwórcą tego procesu.
6. Nauczyciel ma świadomość, że oddziałuje wychowawczo także swoją godną postawą w życiu prywatnym.
7. Nauczyciel wychowuje dziecko do odpowiedzialności za własne czyny i ponoszenia konsekwencji dokonanych wyborów.
8. Nauczyciel uczy zasad kultury osobistej oraz wpływa na kształtowanie postaw prorodzinnych

dziecka.

9. Nauczyciel wychowuje w duchu współdziałania i współżycia w grupie, ucząc jednocześnie poszanowania zasad szlachetnego współzawodnictwa.
10. Stosunek nauczyciela do dziecka cechuje życzliwość, wyrozumiałość i cierpliwość, a jednocześnie stanowczość i konsekwencja w stosowaniu ustalonych kryteriów wymagań.
11. Nauczyciela obowiązuje obiektywizm, sprawiedliwość, bezinteresowność i szacunek w traktowaniu i ocenie każdego dziecka bez względu na okoliczności.
12. Nauczyciel nie stosuje wobec dzieci przemocy fizycznej i agresji różnego typu.
13. Nauczyciel reaguje w sytuacjach, gdy, w przedszkolu lub poza nim, w ramach sprawowanej opieki nad dziećmi (nawet w grupie dzieci, nad którymi nie sprawuje bezpośredniej opieki np. na placu zabaw) pojawia się zagrożenie dla zdrowia, bezpieczeństwa oraz łamane są społecznie przyjęte zasady bezpiecznego zachowania się. W szczególnie uzasadnionych przypadkach informuje dyrektora, rodziców/opiekunów lub w przypadku złamania prawa – odpowiednie organy.

B) Nauczyciel wobec środowiska zawodowego

1. Nauczyciel wraz z nadzorem pedagogicznym i innymi pracownikami oświaty tworzy zespół ludzi wspomagających się w realizacji wspólnego celu, jakim jest wychowanie i nauczanie.
2. Nauczycieli łączą więzy koleżeństwa, współpracy, pedagogicznej solidarności, szlachetnego współzawodnictwa i szacunku.
3. Nauczyciel doświadczony otacza opieką nauczycieli rozpoczynających pracę, służąc im radą i pomocą. Nauczyciel młodszy okazuje szacunek i uznanie kolegom z dłuższym stażem pracy.
4. Nauczyciel nie podważa autorytetu innych nauczycieli i pracowników oświaty wobec dzieci i ich rodziców.
5. Nauczyciel jest lojalny wobec pracodawcy (z wyjątkiem sytuacji, kiedy pracodawca łamie prawo).
6. Nauczyciel przestrzega wszelkich regulaminów i procedur obowiązujących w przedszkolu.
7. Nauczyciel powstrzymuje się od wydawania ocen na temat innych pracowników przedszkola w obecności osób postronnych.
8. Nauczyciel dba o dobry wizerunek przedszkola, wykazuje stałą troskę o jego prestiż i swój wizerunek w przedszkolu i środowisku lokalnym.

C) Nauczyciel wobec swoich praw i obowiązków

1. Moralnym obowiązkiem nauczyciela jest sumienne i rzetelne wykonywanie swych zadań dydaktycznych i wychowawczych.
2. Nauczyciel nieustannie pracuje nad swym wszechstronnym rozwojem.
3. Nauczyciela cechuje wysoka kultura osobista oraz kultura języka ojczystego.
4. Nauczyciel dba o swój wygląd zewnętrzny.
5. Nauczyciel ma prawo do rzetelnej, zgodnej z prawdą, obiektywnej, uzasadnionej merytorycznie oceny swojej pracy.

IV. Procedura postępowania w razie naruszenia zasad kodeksu etycznego nauczycieli

1. W sprawie naruszenia zasad zawartych w *Kodeksie* mogą wnioskować:
 - a) pracownicy przedszkola,
 - b) rodzice,
 - c) wychowankowie,wypełniając formularz dostępny w kancelarii przedszkolnej (stanowiący załącznik do

- niniejszego opracowania) i składając go do Komisji Etycznej.
2. Komisja Etyczna składa się z trzech osób wybranych spośród nauczycieli w tajnym głosowaniu Rady Pedagogicznej oraz z przedstawiciela Rady Rodziców.
 3. Głosowanie odbywa się na sierpniowym posiedzeniu Rady Pedagogicznej inaugurującej nowy rok szkolny, natomiast wybór przedstawiciela Rady Rodziców na wrześniowym spotkaniu z rodzicami.
 4. Kadencja Komisji Etycznej trwa jeden rok szkolny, a jej skład jest wywieszony w pokoju nauczycielskim.
 5. Postępowanie w razie naruszenia zasad kodeksu etycznego:
 - a) Rozmowa z Komisją Etyczną w celu wyjaśnienia zajścia i dojścia do wspólnego rozwiązania (porozumienie stron).
 - b) Ponowna rozmowa z komisją zakończona notatką służbową.
 - c) Rozmowa z komisją kończąca się podpisaniem kontraktu.
 - d) Rozmowa z dyrektorem przedszkola.
 - e) Przedstawienie problemu na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.

Integracja nauczycieli wg kanonu 14 mądrych myśli

1. Mamy śmiałe plany, pozyskujemy sympatyków i sprzymierzeńców do realizacji tych planów.
2. Mamy cechy dobrego nauczyciela- najpierw akceptujemy dziecko, potem poznajemy- sprawdzamy , w czym jest dobre, jaki jest jego potencjał, jakie ma słabości, a wtedy odkrywamy , że nie tylko je akceptujemy, ale również lubimy.
3. Wymagamy od siebie, choćby inni od nas nie wymagali.
4. Z rodzicami i dziećmi zawsze nam po drodze.
5. Pracujemy z pasją i zarażamy nią innych.
6. Wiemy, że przeszkody są po to, aby je pokonywać.
7. Mamy w sobie radość życia i otwartość na drugiego człowieka.
8. Szczęśliwy nauczyciel to dobry nauczyciel.
9. Największą naszą chlubą są sukcesy naszych wychowanków.
10. Jesteśmy orkiestrą, w której liczy się każdy jej członek i jego umiejętności.
11. Znamy prawa dziecka, rodzica oraz własne i przestrzegamy ich.
12. Pamiętamy o wskazaniach dla nauczycieli: zauważamy dziecko, oferujemy jemu swój czas i troskę, akceptujemy dziecko, werbalnie poświadczamy zrozumienie, milczymy, gdy trzeba, umożliwiamy szerokie porozumienie, zachęcamy głosem, mimiką gestem, komunikujemy dziecku swoje odczucia, poszukujemy źródeł emocji, proponujemy współpracę.
13. Pamiętamy, że najskuteczniejszą metodą wychowawczą jest wzór, przykład własny.
14. Prawdziwy nauczyciel powinien być zawsze najpilniejszym uczniem (Maksym Gorki).

Załącznik nr 1 do Kodeksu Etycznego Nauczyciela

.....
imię i nazwisko

.....
miejscowość, data

.....
adres zamieszkania

.....
telefon

Komisja Etyczna Nauczycieli
Przedszkola Samorządowego
w Górnej Grupie

OPIS ZDARZENIA
łamającego Kodeks Etyczny Nauczyciela Przedszkola Samorządowego w Górnej Grupie

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

Podpis